

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2026-1068

29.9.2026

Storebrand Forsikring AS

Bygning - innbo (kombinert)

Mårskade omfattet av begrepet «skadeinsekter, rotter og mus» – plutselig skade?

Sikrede overtok en hytte i 2019, og allerede da var det spor etter mår. I den forbindelse utbedret sikrede grunnmur og byttet kjellerdør for å sikre tilkomstveier. Fire år etter overtakelse oppdaget sikrede selv mår i hytta og sendte skademelding til foretaket. Foretaket avslo dekning under henvisning til at skadene hadde oppstått før tegning. Foretaket anførte også at forsikringen uansett ikke omfattet skade forårsaket av mår eller bekjempelse av mår. Sikrede anførte at to andre foretak hadde utbetalt erstatning, slik at dette foretaket måtte gjøre det samme. Sikrede anførte også at han skulle ha hatt superdekning. Foretaket mente at det ikke var holdepunkter for at sikrede skulle ha hatt superdekning. Nemnda kom til at mår ikke var omfattet av dekningen for «skadeinsekter, rotter og mus», samt at skadene heller ikke var oppstått plutselig. Nemnda kom videre til at det ikke var sannsynliggjort at sikrede skulle hatt superdekning.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: kr 211 450 eks. mva.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om dekning for bekjempelse og skade på hytte forårsaket av mår.

Sikrede hadde hus- og hytteforsikring med følgende vilkår i pkt. B.4.9 og B.4.13:

B.4.13 Bekjempelse av skadeinsekter, rotter og mus

Forsikringen omfatter:

- Utgifter til bekjempelse av skadeinsekter, herunder veggedyr, kakerlakker og skjeggkre innvendig i bygning etter påvist aktivitet
- Bekjempelse av rotter og mus i sikredes faste bolig/fritidsbolig, som oppgitt i forsikringsbeviset

B.4.9 Plutselige og uforutsette skader og svikt i bærende konstruksjoner

B.4.9.1. Andre plutselige og uforutsette skader

Forsikringen gjelder ved:

- Andre plutselige og uforutsette skader enn de som er omhandlet av punktene B.4.1–B.4.8 over.

Sikrede overtok en hytte i 2019, og allerede da var det spor etter mår. I den forbindelse utbedret sikrede grunnmur og byttet kjellerdør for å sikre tilkomstveier. Sikrede oppdaget selv mår i hytta i 2023 og sendte skademelding til foretaket 11.7.23. Foretaket avslo kravet dagen etter, under henvisning til at forsikringen ikke dekket alle skadeårsaker og skadetyper.

Hytta hadde vært forsikret i tre ulike forsikringsforetak mens sikrede hadde eid hytta, og sikrede rettet forsikringskrav mot samtlige. Sikrede hadde forsikring hos aktuelle foretak fra 2.10.21 til 29.6.24. De to andre foretakene skal ha utbetalt en forholdsmessig andel erstatning, utfra forsikringstid hos dem og i henhold til deres forsikringsvilkår.

Sikrede sendte ny skademelding til foretaket 21.3.25. Sikrede krevde erstatning for skader og for bekjempelse av mår. Sikrede hadde innhentet en ny fagkyndig uttalelse fra skadedyrsfirmaet A, datert 15.2.25:

Hendelsesforløp / Skadeårsak: Mår har hatt tilbørighet i nærområdet ved boligen over flere år. Mye tyder på at problemet med Mår relatert til boligen oppsto for flere år siden. FT oppdaget allerede med overtagelse at det var spor etter dyr i krypkjelleren. På dette tidspunktet var man ikke klar over hvor stort problem som egentlig var relatert til dyr/mår.

Første gang FT selv oppdaget Mår var våren 2023. Dette var da voldsomme lyder fra yttervegg mot terrasse. På bakgrunn av dette valgte FT å åpne/rive yttervegg. Det ble da avdekket tydelige skader som følge av måren har hatt tilhold i vegg konstruksjonen. Etter hvert som FT har utført diverse riving – tetting og tilbakeføring av måren kommet tilbake og ødeleggelsen har fortsatt.

Fra våren 2023 frem til skaden ble meldt inn til forsikringen har FT registrert minst 3 tilfeller hvor måren har vendt tilbake. Usikkert om det er 1 eller flere dyr.

Skadeutviklingstid: Vi anslår at skaden har en samlet utviklingstid på ca 6-8 år.

Foretaket avsto kravet, under henvisning til at skadene hadde oppstått før forsikringstiden. Sikrede påklaget avslaget. Foretaket foretok en ny vurdering, men avgjørelsen ble opprettholdt.

Sikrede anfører i det vesentlige at foretaket er ansvarlig for den delen av skaden som måren har påført hytta i forsikringstiden. Selv om det står i skaderapporten at skadene har utviklet seg over seks–åtte år, betyr ikke det at det er det samme dyret eller angrepet som har pågått hele tiden. A skriver at det ikke er mulig å vite om det er ett eller flere dyr. Dette innebærer at det ikke nødvendigvis har vært mår i hytta i alle årene. Foretaket burde ha bistått med bekjempelse av måren da skaden ble meldt første gangen i 2023. Manglende bekjempelse har ført til at skaden fortsatte å utvikle seg.

Sikrede har hatt samme forsikring hos andre foretak både før og etter den forsikringen som denne saken gjelder. De to andre foretakene har utbetalt en forholdsmessig erstatning, basert på den tiden hytta var forsikret hos dem. Det gir ikke mening at det foretaket hvor hytta var forsikret i perioden mellom de to andre, er det eneste foretaket som ikke gir dekning. Hytta har vært forsikret i lengst tid hos dette foretaket, slik at det må ha størst ansvar for skadetiden.

Sikrede anfører videre at han hadde eller skulle hatt superdekning. Det var foretaket som tok kontakt med ham for å selge forsikringen. Sikrede hadde bedt spesifikt om en tilsvarende dekning som den han hadde tidligere, hvis ikke hadde ikke et bytte hatt noen hensikt.

Videre er forsikringsvilkårene uklare. Det står ikke uttrykkelig at mår ikke er omfattet, og det er naturlig for en forbruker å tolke «skadedyr» til å omfatte mår. Foretakets kommunikasjon er også uklar.

Foretaket anfører i det vesentlige at skaden ikke er dekningsmessig, fordi forsikringen ikke omfatter skader som har oppstått utenfor forsikringstiden. I skaderapporten anslås det at skadene har utviklet seg over seks–åtte år, altså før forsikringen ble tegnet.

Videre anfører foretaket at forsikringen ikke dekker bekjempelse av mår. Det er kun bekjempelse av skadeinsekter, rotter og mus som er dekket. Det er derfor ikke nødvendig å vurdere hvilken del av skaden som oppsto i forsikringstiden, fordi skaden uansett ikke omfattes.

Det er ikke fremlagt informasjon som underbygger at sikrede skulle hatt superdekning for hytta. Foretaket kan heller ikke se at hverken forsikringsvilkår eller kommunikasjon har vært uklar. Foretaket har hele veien skrevet tydelig at skade og bekjempelse ikke er erstatningsmessig.

Sekretariatets konklusjon:

Nemndas sekretariat avgjorde saken i medhold av delegert avgjørelsesmyndighet, jf. lov om godkjenning av klageorganer for forbrukersaker § 22, pkt. 11 i Finansklagenemndas saksbehandlingsregler. Sikrede fikk ikke medhold:

Spørsmålet er om sikrede har krav på erstatning for skader forårsaket av mår og bekjempelse av mår.

Utgangspunktet er at det er forsikringstaker som har bevisbyrden for at det foreligger et forsikringstilfelle, jf. **Rt-2002-1517**:

Det er et uomtvistet og klart utgangspunkt at det er en forutsetning for forsikringsselskapets ansvar at forsikringstakeren sannsynliggjør at det foreligger et forsikringstilfelle.

Dette innebærer at det er sikrede som må sannsynliggjøre at det foreligger en skade som er dekket av forsikringsavtalen, og som må sannsynliggjøre omfanget av skaden, jf. **FinKN 2024-4**:

Det følger av alminnelige bevisregler at det er sikrede som har bevisbyrden for at det har oppstått en skade som er omfattet av forsikringen, jf. også f.eks. **FinKN 2021-128**. Dette innebærer at det ikke er opp til foretaket å avdekke skadeomfang eller skadeårsak. Sikrede bærer selv risikoen for at det har tatt tid å avklare ytterligere skader.

Det fremkommer følgende av forsikringsvilkårenes pkt. B.4.13 og B.4.9:

B.4.13 Bekjempelse av skadeinsekter, rotter og mus

Forsikringen omfatter:

- Utgifter til bekjempelse av skadeinsekter, herunder veggedyr, kakerlakker og skjeggkre innvendig i bygning etter påvist aktivitet
- Bekjempelse av rotter og mus i sikredes faste bolig/fritidsbolig, som oppgitt i forsikringsbeviset

B.4.9 Plutselige og uforutsette skader og svikt i bærende konstruksjoner

B.4.9.1. Andre plutselige og uforutsette skader

Forsikringen gjelder ved:

- Andre plutselige og uforutsette skader enn de som er omhandlet av punktene B.4.1–B.4.8 over.

Det synes ubestridt at skadene i hytta skyldes mår, jf. også skaderapporten til A.

Forsikringens ordlyd er 'skadeinsekter, rotter og mus'. Mår omfattes ikke av denne ordlyden, da mår ikke er et insekt og heller ikke er det samme som rotter eller mus. Skadeinsekter er ikke det samme som skadedyr. Sekretariatet kan ikke se at ordlyden er uklar eller at en alminnelig forbruker har grunn til å oppfatte ordlyden 'skadeinsekter' til å omfatte skadedyr eller mår. Det må etter dette anses klart at forsikringen ikke omfatter bekjempelse av mår.

I forsikringens pkt. B.4.9.1 dekkes også 'plutselige' skader. Begrepet 'plutselig' krever at skaden har oppstått brått, momentant og innen 12–13 timer, jf. **HR-2024-2040-A avsnitt 53** og langvarig nemndspraksis. Vilkåret knytter seg til hvor raskt skaden har oppstått, og ikke om skaden ble oppdaget plutselig, jf. **FinKN 2023-89**.

I skaderapport fremgår det at skaden har utviklet seg over seks–åtte år. Dette er langt mer enn 12–13 timer, og det anses klart at skadene ikke har oppstått 'plutselig'. Sikrede har derfor ikke krav på dekning under pkt. B.4.9.1 heller.

Sikrede har anført at foretaket må erstatte skadene, fordi de to andre foretakene har gjort det.

Selv om sikrede har fått dekning fra to andre forsikringsforetak, medfører ikke det automatisk at sikrede har krav på erstatning fra dette foretaket også. Det er den konkrete forsikringsavtalen mellom deg og foretaket som regulerer hva forsikringen omfatter. Forsikringsvilkårene angir hvilke situasjoner som gir rett til erstatning og hvilke skader som faller utenfor. Hva som eventuelt fremgår av en annen forsikringsavtale i et annet foretak er ikke relevant for tolkningen av gjeldende forsikringsavtale. Dette er sikker praksis, jf. f.eks. **FinKN 2026-572, 2020-235 og 2015-409**.

Sikrede anfører at sikrede hadde eller skulle ha hatt tilleggsdekningen super, hvor skade forårsaket av dyr eller skadedyr er dekket.

Ut fra det fremlagte forsikringsbeviset, fremstår det klart at sikrede ikke var registrert med super-dekningen. Spørsmålet er om sikrede skulle hatt superdekning likevel.

På tegningstidspunktet i 2021 hadde forsikringsavtaleloven følgende bestemmelse i § 2-1 (1):

I forbindelse med tegningen av en forsikring skal selskapet i nødvendig utstrekning legge forholdene til rette for at forsikringstakeren kan vurdere forsikringstilbudet. Herunder skal det gi opplysninger om det er vesentlige begrensninger i dekningen i forhold til det forsikringstakeren med rimelighet kan vente er dekket under vedkommende forsikring, om alternative dekningsformer og om tilleggssdekninger som det markedsfører. Gjelder tegningen flere forsikringer, skal det opplyses om premien for hver av forsikringene.

Dette omtales som foretakets informasjonsplikt, men må vurderes opp mot din undersøkelsesplikt. Som forsikringstaker plikter sikrede å gjennomgå forsikringsdokumentene og å reagere dersom noe avviker fra det sikrede mente var avtalt, jf. **FinKN 2021-34** og **2019-592**. Det vises også til NOU 1983: 56 s. 53:

Det kan imidlertid tenkes at det oppstår en misforståelse, at agenten gjør en feil under utfyllingen, eller at feilen oppstår under den videre behandling av dokumentene i selskapet. Forsikringstakeren må ha plikt til å lese nøye gjennom tilsagnet, og si fra dersom han mener at det ikke stemmer med det som er avtalt. Selv om bestemmelsen ikke inneholder noen uttrykkelig reklamasjonsregel, må det følge av vanlige avtalerettslige prinsipper at forsikringstakeren innen rimelige grenser blir bundet av ordlyden i forsikringstilsagnet dersom han ikke reklamerer uten ugrunnet opphold.

Foretaket har ikke mulighet for å oppdage eventuelle feil uten at det får informasjon fra deg, mens sikrede lett vil fange opp feil om sikrede leser gjennom forsikringsbeviset, jf. **FinKN 2020-525**. Nemnda har som utgangspunkt lagt til grunn at når opplysningene fremkommer i forsikringsbeviset, er dette tilstrekkelig til at foretaket har lagt forholdene til rette for at sikrede skal kunne vurdere forsikringstilbudet, jf. **FinKN 2022-154**.

Sikrede har forklart at sikrede ble oppringt av en selger fra foretaket, og sikrede presiserte at sikrede måtte ha tilsvarende dekning som tidligere. Det er imidlertid ikke fremlagt noen form for dokumentasjon som kan underbygge dette. Det er heller ikke fremlagt dokumentasjon på at sikrede tok kontakt med foretaket med beskjed om at sikrede hadde fått feil dekning. På forsikringsbevisets første side står det tydelig at sikrede hadde standard dekning. Sikrede reagerte heller ikke på dette ved fornyelse av forsikringen de tre påfølgende årene.

Sekretariatet kan etter dette ikke se at sikrede har sannsynliggjort at sikrede skulle ha hatt superdekning.

Sekretariatet kan heller ikke se at foretakets kommunikasjon har vært uklar. I de brev og e-post som er sendt til deg, skriver foretaket tydelig at det ikke dekker skadene.

Ettersom det ikke er sannsynliggjort en skade som er dekningsmessig under forsikringsvilkårene, finner sekretariatet det ikke nødvendig å gå behandle foretakets anførsel om at skaden ikke har inntruffet i forsikringstiden.

Klagen kan etter dette ikke føre frem.

Sikrede klaget avgjørelsen til nemnda, jf. tredje ledd i samme punkt i saksbehandlingsreglene. Det er ikke lagt frem ny dokumentasjon av betydning for nemndas avgjørelse.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om foretaket er ansvarlig for skader voldt av mår.

Nemnda slutter seg enstemmig til sekretariatets konklusjon.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (bransjerepresentant) og Hege Sundby (forbrukerrepresentant).